

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn ק'דף' of בבא בתרא. Some of the topics we will learn about include:

דרך הרבים

The public's rights to a path through private property, including:

מצר שהחזיקו בו רבים
אסור לקלקלו

If the public claimed a path on the border of one's property, and performed a קנין, and the owner did not protest, he may not subsequently damage this path, and רבים שבררו דרך לעצמם

מה שבררו בררו

If the public began to use a path through private property, רבי אליעזר holds they may continue to do so. The Gemara cites a מחלוקת whether this ruling only applies if שאבדה להם דרך

If a public path through this property had been lost.

הלך בה לארכה ולרחבה

Whether walking the perimeter of a field is an effective act of acquisition, in a field, and בשביל של כרמים, a path traversing a vineyard.

A

דרך הרבים

מצר שהחזיקו בו רבים
אסור לקלקלו

רבים שבררו דרך לעצמם
מה שבררו בררו

הלך בה לארכה ולרחבה

B

The Mishnah lists the standard width for various roads, including:

דרך היחיד, a path through private property;
דרך מעיר לעיר, a path earmarked for travel between two particular cities;
דרך הרבים, a public pathway, which connects a city to faraway areas;

דרך ערי מקלט, the road to a city of refuge;
דרך המלך, a king's path made through his right of eminent domain;
דרך הקבר, the path for a funeral procession.

המעמד

The Gemara describes the mourning ceremony performed when returning from a burial.

B

דרך היחיד
דרך מעיר לעיר
דרך הרבים
דרך ערי מקלט
דרך המלך
דרך הקבר

המעמד

1 So let's review...

Zugt di Mishnah

מי שהיתה דרך הרבים
עוברת לתוך שדהו
נטלה ונתן להם מן הצד

If a public path traversed directly through one's property,
and he wanted to reclaim it and set aside another path for
the public at the perimeter of the property;

מה שנתן נתן
ושלו לא הגיעו

The new path now belongs to the public, but he did not
acquire the old path and the public can now use both
paths.

The Gemara asks

אמאי שלו לא הגיעו

Why does he not acquire the old path?

After all,

כופין על מדת סדום

We do not allow one to take advantage of another for no
personal gain, and so the חכמים should allow him to
exchange the pathway for his convenience?

And furthermore,

עביד איניש דינא לנפשיה
במקום פסידא

A person can take the law into his own hands if he is
suffering a loss?

Nevertheless,

לא לינקוט פזרא וליתיב

The public is entitled to use the path, and he cannot
physically restrain them?

1

מאן

מי שהיתה דרך הרבים
עוברת לתוך שדהו
נטלה ונתן להם מן הצד

If a public path traversed through one's property,
and he wanted to reclaim it and set aside
another path in his property for the public to use;

מה שנתן נתן
ושלו לא הגיעו

The new path now belongs to the public,
but he did not acquire the old path
and the public can now use both paths.

?

אמאי שלו לא הגיעו

עביד איניש
דינא לנפשיה
במקום פסידא

A person can take the law
into his own hands if he is
suffering a loss.

Nevertheless,

לא לינקוט פזרא וליתיב

The public is entitled
to use the path, and he cannot
physically restrain them.

כופין
על מדת סדום

We do not allow one to
take advantage of another
for no personal gain,
and so the חכמים should
allow him to exchange
the pathway for his
convenience.

2 The Gemara suggests several reasons:

1.

גזירה שמא יתן להן דרך עקלתון

Although, מן הדין, according to basic law, he can make an equal exchange, he cannot do so because of a תקנת חכמים, as they were concerned that he might allocate a cumbersome path for the public.

2.

בנותן להם דרך עקלתון

The Mishnah is referring to where the new path is, in fact, more cumbersome. In such a case he cannot make the exchange מן הדין, because he's shortchanging the public. However, he can make, and enforce, an equal exchange.

3.

כל מן הצד

דרך עקלתון היא

קרובה לזה ורחוקה לזה

Changing the path is always inconvenient for some people, for whom it is now further. Therefore, he cannot change the path at all מן הדין.

2

1

גזירה שמא יתן להן דרך עקלתון

Although, מן הדין, he can make an equal exchange, he cannot do so because of a תקנת חכמים, as they were concerned that he might allocate a cumbersome path for the public.

2

בנותן להם דרך עקלתון

The Mishnah is referring to where the new path is, in fact, more cumbersome. In such a case he cannot make the exchange מן הדין, because he's shortchanging the public. However, he can make, and enforce, an equal exchange.

3

**כל מן הצד
דרך עקלתון היא
קרובה לזה ורחוקה לזה**

Changing the path is always inconvenient for some people, for whom it is now further. Therefore, he cannot change the path at all מן הדין.

3 The above reasons explain why he cannot reclaim the old path. However, the Gemara asks;

ולימא להו
שקלו דידכו והבו לי דידי

If they retain the original path, why can't he reclaim the new path?

The Gemara offers two explanations:

1.

The Mishnah reflects the opinion of רב יהודה, who ruled מצר שהחזיקו בו רבים אסור לקלקלו

If the public claimed a path on the border of one's property, and performed a קנין, and the owner did not protest, he may not subsequently damage this path, because he already indicated his acquiescence, and gave the property to the public.

They acquired it with חזקה, as the Rashbam explains שהשווהו ותקנוהו להילוך

They prepared the path for walking.

Therefore, in our Mishnah

מה שנתן נתן

The public acquired the new path, because we are likewise discussing where the public performed a קנין on the property.

3

?

ולימא להו
שקלו דידכו והבו לי דידי

If they retain the original path,
why can't he reclaim the new path?

1

The Mishnah reflects the opinion of רב יהודה

מצר שהחזיקו בו רבים
אסור לקלקלו

If the public claimed a path on the border of one's property,
and performed a קנין, and the owner did not protest,
he may not subsequently damage this path,
because he already indicated his acquiescence,
and gave the property to the public.

*They acquired it with חזקה,
שהשווהו ותקנוהו להילוך*

They prepared the path for walking.

Therefore, in our Mishnah

מה שנתן נתן

*The public acquired the new path,
because we are likewise discussing where the
public performed a קנין on the property.*

4

2.

The Mishnah reflects the opinion of רבי אליעזר in the following ברייתא:

רבים שבררו דרך לעצמם
מה שבררו בררו

If the public began to use a path through someone's property, they may continue to do so, because כגון שאבדה להן דרך באותה שדה

We are discussing a case where a public path through this property had been lost, and the public is merely reclaiming that which is theirs. Therefore, in our Mishnah

הוא עצמו נתן להם

They may certainly keep the new path, which he willingly gave them.

Nevertheless,

שלו לא הגיעו

The public is entitled to retain the original path, because

®

קנסין ליה

לפי שנתן להם דרך עקלתון

We penalize him for giving them an inferior path.

4

2

The Mishnah reflects the opinion of רבי אליעזר

**רבים שבררו דרך לעצמם
מה שבררו בררו**

If the public began to use a path through someone's property, they may continue to do so, because

כגון שאבדה להן דרך באותה שדה

We are discussing a case where a public path through this property had been lost, and the public is merely reclaiming that which is theirs.

Therefore, in our Mishnah

הוא עצמו נתן להם

They may certainly keep the new path, which he willingly gave them.

Nevertheless,

שלו לא הגיעו

The public is entitled to retain the original path,

because

קנסין ליה

לפי שנתן להם דרך עקלתון

We penalize him for giving them an inferior path.

5 The Gemara explains how the public acquires the new path according to רבי אליעזר:
 רבים קנו ליה בהילוכא
 They acquire the new path by walking on it, as רבי אליעזר ruled in the following ברייתא:
 הלך בה לארכה ולרחבה
 קנה מקום הילוכו
 דברי רבי אליעזר
 Walking the perimeter of a field is an effective act of acquisition. As the Pasuk says
 קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה
 acquired Eretz Yisroel by walking the length and breadth of the land.
 However,
 חכמים אומרים
 אין הילוך מועיל כלום
 עד שיחזיק
 One does not acquire property by walking. He must perform a valid act of ownership, such as
 להשוות קרקע לחרישה
 או נעל וגדר ופרץ כל שהוא
 Preparing the land for plowing, or fencing or otherwise protecting the property;
 As for the Pasuk of בארץ לארכה ולרחבה
 קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה
 משום חביבותא דאברהם
 הוא דקאמר ליה הכי
 כדי שיהא נוח לכבוש לפני בניו
 to traverse Eretz Yisroel in order to ease his descendant's acquisition; as the Rashbam explains
 הווי להו כיורשין ולא כגזלנין
 ולא יהיה רשות לשטן לקטרג
 ולא פתחון פה למדת הדין
 They should be considered heirs and the שטן should not be able to accuse them of being thieves.

5

רבים קנו ליה בהילוכא
 They acquire the new path by walking on it, as רבי אליעזר ruled in the following ברייתא:

<p><i>חכמים אומרים</i> אין הילוך מועיל כלום עד שיחזיק <i>One does not acquire property by walking. He must perform a valid act of ownership, such as</i> להשוות קרקע לחרישה או נעל וגדר ופרץ כל שהוא <i>Preparing the land for plowing, or fencing or otherwise protecting the property;</i></p>	<p><i>רבי אליעזר</i> הלך בה לארכה ולרחבה קנה מקום הילוכו <i>Walking the perimeter of a field is an effective act of acquisition.</i> <i>As the Pasuk says</i> קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה acquired Eretz Yisroel by walking the length and breadth of the land.</p>
--	---

↓

As for the Pasuk of - בארץ לארכה ולרחבה
קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה
 משום חביבותא דאברהם
 הוא דקאמר ליה הכי
כדי שיהא נוח לכבוש לפני בניו
 to traverse Eretz Yisroel in order to ease his descendant's acquisition;
as the Rashbam explains
 הווי להו כיורשין ולא כגזלנין
 ולא יהיה רשות לשטן לקטרג
 ולא פתחון פה למדת הדין
They should be considered heirs and the שטן should not be able to accuse them of being thieves.

↓

מודים חכמים לרבי אליעזר בשביל של כרמים הואיל ונעשה להילוך נקנה בהילוך
 All agree that a path traversing a vineyard can be acquired by walking through it, since this is its intended use.

6 The Gemara adds
 מודים חכמים לרבי אליעזר
 בשביל של כרמים
 הואיל ונעשה להילוך
 נקנה בהילוך
 All agree that a path traversing a vineyard can be acquired
 by walking through it, since this is its intended use.

The Gemara establishes the standard width for this path:

מסיימין מחיצתא

כי היכי דדרי טונא דשבישתא והדר

If there are walls on either side of the path, he must be able
 to carry branches on his shoulder and turn either way
 without bumping into the wall and damaging his load;

לא מסיימין מחיצתא

כי היכי דשקיל כרעא ומנח כרעא

If there are no walls, he only needs enough space to walk,
 and the owner of the field can plant right up to the path.

=====

6

The standard width for a path:

מסיימין מחיצתא
כי היכי דדרי טונא דשבישתא והדר

*If there are walls on either side of the path
 he must be able to carry branches on his shoulder and turn
 either way without bumping into the wall
 and damaging his load;*

לא מסיימין מחיצתא
כי היכי דשקיל כרעא ומנח כרעא

*If there are no walls, he only needs enough space to walk,
 and the owner of the field can plant
 right up to the path.*

7 The Mishnah continues
 דרך היחיד ד' אמות
 If someone sells a private path through his property, it
 must be four אמות wide, to allow for passage of a wagon.
 However, the Gemara cites the opinion of אחרים
 כדי שיעבור חמור במשאו
 שני גמדים ומחצה
 It only must be wide enough to allow for a donkey and its
 rider, which is 2 ½ אמות.
 And רב הונא ruled
 הלכה כאחרים

A ברייתא adds

דרך מעיר לעיר שמונה אמות

A path between two particular cities must be eight אמות
 wide, to allow for two carriages traveling in opposite
 directions to pass each other.

7

The Mishnah continues. . .

דרך היחיד ד' אמות

*If someone sells a private path through his property,
 it must be four אמות wide, to allow for passage of a wagon.*

However, the Gemara cites the opinion of אחרים

כדי שיעבור חמור במשאו
שני גמדים ומחצה

*It only must be wide enough
 to allow for a donkey and its rider, which is 2 ½ אמות.*

And רב הונא ruled

הלכה כאחרים

A ברייתא adds

דרך מעיר לעיר שמונה אמות

*A path between two particular cities must be eight אמות wide,
 to allow for two carriages traveling in opposite directions
 to pass each other.*

8 The Mishnah continues
 דרך הרבים שש עשרה אמה
 A public pathway, which connects a city to faraway areas,
 must be 16 אמות wide to be considered a רשות הרבים
 regarding Shabbos.

A ברייתא adds
 דרך ערי מקלט שלשים ושתים אמות
 The road to a city of refuge must be 32 אמות, as the Pasuk
 says

תכין לך הדרך
 And we expound

דרך הדרך
 The additional letter 'ה' teaches that it must be twice the
 width of an ordinary road.

=====

8 *The Mishnah continues. . .*

דרך הרבים שש עשרה אמה
 A public pathway,
 which connects a city to faraway areas,
 must be 16 אמות wide to be considered a רשות הרבים
 regarding Shabbos.

ברייתא

דרך ערי מקלט שלשים ושתים אמות
 The road to a city of refuge must be 32 אמות,
 as the Pasuk says

תכין לך הדרך

The additional letter 'ה' teaches that it must be
 twice the width of an ordinary road.

9 The Mishnah continues
 דרך המלך אין לה שיעור
 A king's path is of unlimited width, as the Mishnah states
 in מסכת סנהדרין

המלך פורץ גדר לעשות לו דרך
 ואין ממחין בידו

A king has the right of eminent domain to forge a path
 wherever he likes, and even to destroy buildings in its
 way.

Similarly,
 דרך הקבר אין לה שיעור

The path for a funeral procession is unlimited, and the
 public can trample on crops in their path;

משום יקרא דשכבא

Out of respect for the deceased, we do not require the
 funeral party to take a roundabout route.

=====

9 *The Mishnah continues. . .*

דרך המלך אין לה שיעור
 A king's path is of unlimited width,

אמרת סנהדרין
 As the Mishnah states in

**המלך פורץ גדר לעשות לו דרך
 ואין ממחין בידו**
 A king has the right of eminent domain
 to forge a path wherever he likes,
 and even to destroy buildings in its way.

Similarly,

דרך הקבר אין לה שיעור
 The path for a funeral procession is unlimited,
 and the public can trample on crops in their path;

משום יקרא דשכבא
 Out of respect for the deceased, we do not require the
 funeral party to take a roundabout route.

10 The Mishnah concludes

המעמד

דייני צפורי אמרו

בית ארבעה קבין

The required size for the מעמד ceremony is an area in which one can plant four קב, which measures 33 1/3 אמות by 50 אמות.

The Gemara describes the מעמד:

אין פוחתין

משבעה מעמדות ומושבות למת

כנגד הבל הבלים אמר קהלת הבל הבלים הכל הבל

When returning from the burial, the funeral party would stop at least seven times, corresponding to the seven times כנגד הבל הבלים אמר קהלת הבל הבלים הכל הבל. The Gemara mentions the word הבל, futility, in the first Pasuk of קהלת קהלת,

as the Rashbam explains

הולכין מעט

ויושבין לנחם האבל

או להרבות צער על המת שמת

ולהרבות בבכי

They would pause each time to comfort the mourner or to mourn the deceased,

ולתת איש אל לבו

לשוב בתשובה

כי חיי האדם הבל

And they would take heart to repent, reflecting on the futility of this world.

10

The Mishnah concludes. . .

המעמד

דייני צפורי אמרו

בית ארבעה קבין

The required size for the מעמד ceremony is an area in which one can plant four קב, which measures 33 1/3 אמות by 50 אמות.

אין פוחתין

משבעה מעמדות ומושבות למת

כנגד

הבל הבלים אמר קהלת

הבל הבלים הכל הבל

When returning from the burial, the funeral party would stop at least seven times, corresponding to the seven times כנגד הבל הבלים אמר קהלת הבל הבלים הכל הבל. The Gemara mentions the word הבל, futility, in the first Pasuk of קהלת קהלת,

as the Rashbam explains

הולכין מעט

ויושבין לנחם האבל

או להרבות צער על המת שמת

ולהרבות בבכי

They would pause each time to comfort the mourner or to mourn the deceased,

ולתת איש אל לבו

לשוב בתשובה

כי חיי האדם הבל

And they would take heart to repent, reflecting on the futility of this world.

11 The Gemara cites a related ברייתא:
 אמר רבי יהודה
 ביהודה בראשונה
 לא היו פוחתין משבעה מעמדות ומושבות למת
 The custom was to have at least seven מעמדות, and they
 would say
 עמדו יקרים עמודו
 שבו יקרים שבו

The Gemara relates
 אחתיה דרמי בר פפא
 הוה נסיבא ליה לרב אויא
 הוא was married to רמי's sister, and שכיבא, she passed
 away.
 עבד לה מעמד ומושב
 He performed the מעמדות for his wife.

However,
 טעה
 The Gemara cites four reasons why this was done in error:

11

ברייתא

אמר רבי יהודה

ביהודה בראשונה
 לא היו פוחתין
 משבעה מעמדות ומושבות למת
 The custom was to have at least seven מעמדות,
 and they would say
 עמדו יקרים עמודו
 שבו יקרים שבו

אחתיה דרמי בר פפא
 הוה נסיבא ליה לרב אויא
 הוא was married to רמי's sister, and שכיבא,
 she passed away.
 עבד לה מעמד ומושב
 He performed the מעמדות for his wife

However,
 טעה
 The Gemara cites four reasons
 why this was done in error:

- 12 1. אין עושין אלא בקרובים
והוא עבד אפילו ברחוקים
Only close relatives are meant to participate, and he invited others.
2. אין עושין אלא ביום ראשון
והוא עבד ביום שני
This is only done on the day of the burial, and he did this on the following day.
3. אין עושין אלא בבית הקברות
והוא עשה בעיר
This is done at the cemetery, and he did it in the city.
4. אין עושין אלא במקום שנהגו
והתם לא נהוג
It is only done where this is the established custom, and he did it in a city where this was not the custom.

- 12 1
**אין עושין אלא בקרובים
והוא עבד אפילו ברחוקים**
*Only close relatives are meant to participate,
and he invited others.*
- 2
**אין עושין אלא ביום ראשון
והוא עבד ביום שני**
*This is only done on the day of the burial,
and he did this on the following day.*
- 3
**אין עושין אלא בבית הקברות
והוא עשה בעיר**
*This is done at the cemetery,
and he did it in the city.*
- 4
**אין עושין אלא במקום שנהגו
והתם לא נהוג**
*It is only done where this is the established custom,
and he did it in a city where this was not the custom.*